CHƯƠNG 1 GIỚI THIỆU VỀ JAVA

NỘI DUNG

- Lịch sử phát triển
- Công nghệ Java
- Các dạng chương trình Java
- Đặc điểm của Java
- Máy ảo Java (Java Virtual Machine)
- Viết, dịch, thực thi chương trình HelloWorld
- Căn bản về ngôn ngữ Java

Lịch sử phát triển

- 1991, ra đời nhằm xây dựng các chương trình điều khiển các thiết bị điện tử như Tivi, máy giặt, lò nướng,...đáp ứng nhu cầu
  - Nhanh, gọn
  - Hiệu quả
  - Độc lập thiết bị (chạy trên nhiều loại CPU khác nhau)
- Java được xây dựng trên nền tảng của C và C++
- Do nhóm kỹ sư của Sun Microsystems phát triển (Green project-Patrick Naughton, Mike Sheridan, James Gosling)

Lịch sử phát triển

• 1995: Internet bùng nổ, phát triển mạnh. Sun phát triển OAK và giới thiệu ngôn ngữ lập trình mới tên Java

Lịch sử phát triển

Cha đẻ là James Gosling

Java là gì?

- Là ngôn ngữ lập trình hướng đối tượng
- Là ngôn ngữ vừa biên dịch vừa thông dịch
  - Mã nguồn được biên dịch bằng công cụ JAVAC để chuyển thành dạng ByteCode
  - ByteCode được thực thi trên từng loại máy cụ thể nhờ chương trình thông dịch
- Cho phép người lập trình viết chương trình một lần nhưng có thể chạy trên bất cứ phần cứng cụ thể
- Ngày nay, Java được sử dụng rộng rãi để viết chương trình chạy trên Internet, các thiết bị di động, desktop,...

Lịch sử phát triển Java Development Kit (JDK)

Môi trường phát triển và thực thi do Oracle cung cấp (oracle.com) Bao gồm phần mềm và công cụ giúp compile, debug và thực thi ứng dung.

Các phiên bản:

- JDK 1.0 (January 23, 1996)
- JDK 1.1 (February 19, 1997)
- J2SE 1.2 (December 8, 1998)
- J2SE 1.3 (May 8, 2000)
- J2SE 1.4 (February 6, 2002)
- J2SE 5.0 (September 30, 2004)

- Java SE 6 (December 11, 2006)
- Java SE 7 (July 28, 2011)
- Java SE 8 (March 18, 2014)
- Java SE 9 (September 21, 2017)
- Java SE 10 (March 20, 2018)
- Java SE 11 (September 25, 2018)
- Java SE 12 (March 19, 2019)

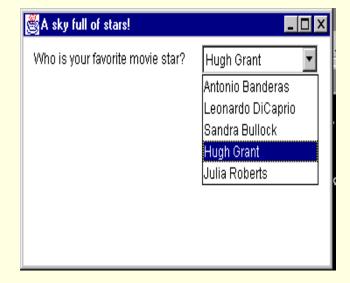
Công nghệ Java

- Công nghệ:
  - ✓ Ngôn ngữ lập trình
  - ✓ Môi trường thực thi và triển khai
  - ✓ Môi trường phát triển
  - ✓ Xây dựng nhiều loại ứng ứng dụng khác nhau
- Công nghệ J2SE (Java 2 Standard Edition)
- Công nghệ J2EE (Java 2 Enterprise Edition)
- Công nghệ J2ME (Java 2 Micro Edition)

- 1. Applets
- 2. Console
- 3. GUI
- 4. Servlet
- 5. CSDL
- 6. Mobile
- 7. Nhúng
- 8. Enterprise Applications

Applets:

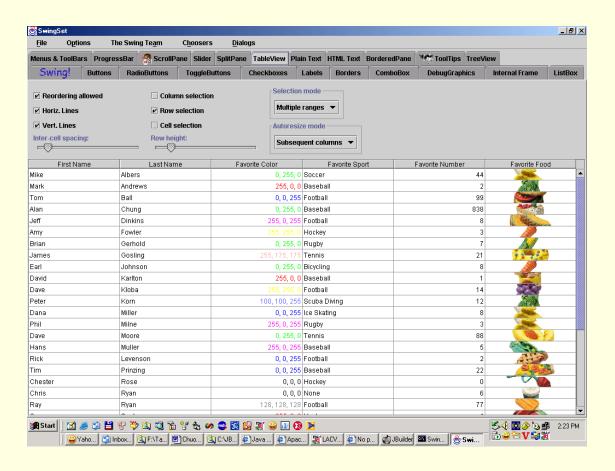

Console Applications

```
C:\>java Arraytest
1
2
3
4
5
C:\>_
```

• GUI: AWT, Swing, JavaFX

Servlet

• CSDL

Mobile:

- Java ME
- Android

• Nhúng:

- Các loại máy tính chuyên dụng
- SIM cards
- Blue-ray disk players
- Dụng cụ đo lường
- Tivi

- Enterprise Applications: Java EE
  - Network applications
  - Web-services

Mức độ phổ biến

https://www.tiobe.com/tiobe-index/

	Feb 2019	Feb 2018	Change	Programming Language	Ratings	Change
	1	1		Java	15.876%	+0.89%
	2	2		С	12.424%	+0.57%
	3	4	^	Python	7.574%	+2.41%
	4	3	•	C++	7.444%	+1.72%
	5	6	^	Visual Basic .NET	7.095%	+3.02%
	6	8	^	JavaScript	2.848%	-0.32%
	7	5	•	C#	2.846%	-1.61%
	8	7	•	PHP	2.271%	-1.15%
	9	11	^	SQL	1.900%	-0.46%
	10	20	*	Objective-C	1.447%	+0.32%
	11	15	*	Assembly language	1.377%	-0.46%
	12	19	*	MATLAB	1.196%	-0.03%
	13	17	*	Perl	1.102%	-0.66%
	14	9	*	Delphi/Object Pascal	1.066%	-1.52%
	15	13	•	R	1.043%	-1.04%
	16	10	*	Ruby	1.037%	-1.50%
	17	12	*	Visual Basic	0.991%	-1.19%
	18	18		Go	0.960%	-0.46%
	19	49	*	Groovy	0.936%	+0.75%
	20	16	*	Swift	0.918%	-0.88%

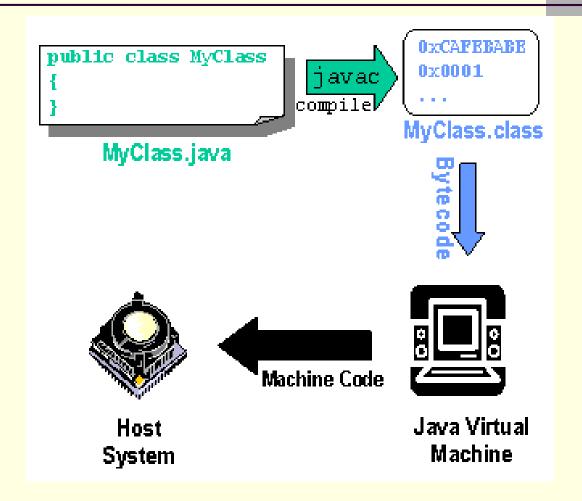
- 1. Đơn giản
- 2. Tựa C++, hướng đối tượng hoàn toàn
- 3. Khả chuyển, độc lập nền.
- 4. Mạnh
- 5. An toàn, bảo mật.
- 6. Phân tán
- 7. Đa luồng

- 1. Đơn giản: Loại bỏ các đặc trưng phức tạp của C và C++:
  - Con trò
  - Thao tác định nghĩa chồng toán tử
  - Goto
  - Struct
  - Union

2. Hướng đối tượng: Thuần hướng đối tượng

- Chương trình có ít nhất một lớp
- Hỗ trợ các tính chất hướng đối tượng
- Các khái niệm mới: lớp nội, interface

- 3. Độc lập nền: Chạy được trên nhiều nền tảng (CPU) khác nhau (Write Once Run Anywhere):
  - Trình biên dịch và trình thông dịch
  - Java chuyển mã nguồn thành dạng bytecode độc lập với phần cứng mà có thể chạy trên bất kỳ CPU nào.
  - Để thực thi chương trình dưới dạng bytecode, cần có trình thông dịch của Java hay còn gọi là máy ảo Java (JVM)
  - Máy ảo Java chuyển bytecode thành mã lệnh mà CPU thực thi được.

4. Mạnh mẽ

- Chặt chẽ kiểu dữ liệu: tường minh, phải cấp phát
- Kiểm tra lúc biên dịch và cả trong thời gian thông dịch vì vậy Java loại bỏ một một số loại lỗi lập trình nhất định
- Kiểm tra tất cả các truy nhập đến mảng, chuỗi khi thực thi
- Kiểm tra sự chuyển đổi kiểu dữ liệu từ dạng này sang dạng khác lúc thực thi
- Giải phóng vùng nhớ tự động (Garbage Collection)
- Quản lý ngoại lệ (Exception)

5. An toàn

- Java cung cấp một môi trường quản lý thực thi chương trình: cung cấp nhiều mức để kiểm soát tính an toàn khi thực thi chương trình
- Dữ liệu và các phương thức được đóng gói bên trong lớp (đóng gói),
   không cho phép truy xuất bộ nhớ trực tiếp, không cho truy xuất thông tin bên ngoài kích thước của mảng, GC
- Trình biên dịch: kiểm soát để đảm bảo mã là an toàn, và tuân theo các nguyên tắc của Java
- Trình thông dịch: kiểm tra xem bytecode có đảm bảo các qui tắc an toàn trước khi thực thi
- Kiểm soát việc nạp các lớp vào bộ nhớ để giám sát việc vi phạm giới
   hạn truy xuất trước khi nạp vào hệ thống

6. Phân tán

- Xây dựng các ứng dụng có thể làm việc trên nhiều phần cứng, hệ điều hành và giao diện đồ họa
- Hỗ trợ cho các ứng dụng chạy trên Internet

7. Đa luồng

- Multithreading: để thực thi các công việc đồng thời.
- Cung cấp giải pháp đồng bộ giữa các luồng
- Cho phép xây dựng các ứng dụng trên mạng chạy hiệu quả

Java Virtual Machine

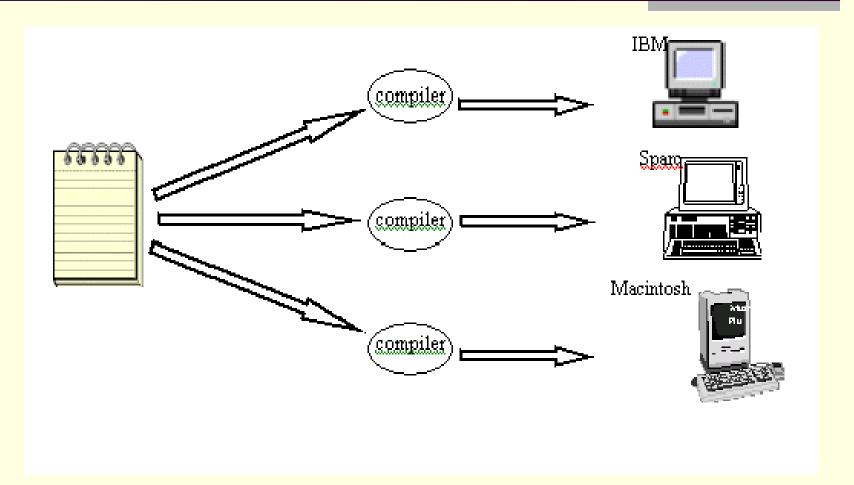
- Là trái tim/linh hồn của ngôn ngữ Java
- Là phần mềm dựa trên cơ sở máy tính ảo.
- Có thể xem như 1 hệ điều hành thu nhỏ, có tập hợp các lệnh logic để xác định các hoạt động của máy tính
- Thiết lập các lớp trừu tượng cho: Phần cứng bên dưới, hệ điều hành,
   mã đã biên dịch
- Chương trình java chỉ chạy khi có JVM
- JVM đọc và thực thi từng câu lệnh java

• ...

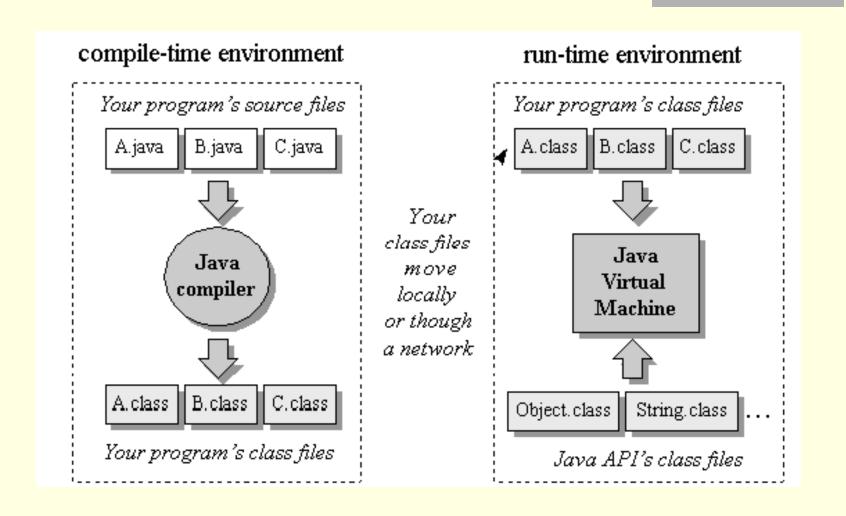
Java Virtual Machine

- Máy ảo tạo ra một môi trường bên trong để thực thi các lệnh bằng cách:
  - Nap các file .class
  - Quản lý bộ nhớ
  - Don "rác"

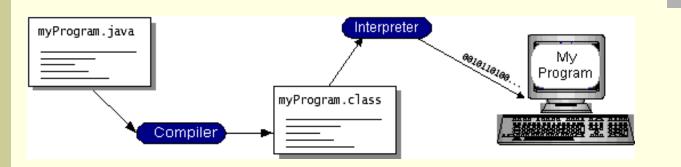
Chương trình truyền thống

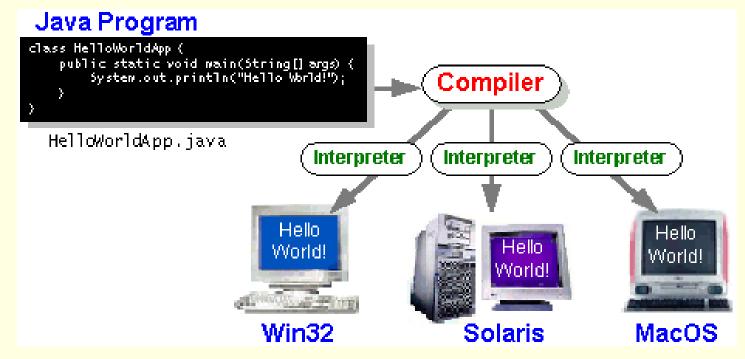

MÔI TRƯỜNG LẬP TRÌNH JAVA

Dịch và thực thi chương trình java

Viết và thực thi chương trình Hello World

 Dùng Notepad soạn thảo đoạn lệnh bên dưới và lưu lại với tên Khai báo thư viện java.io HelloWorld.java import java.io.*; Định nghĩa lớp tên "HelloWorld" class HelloWorld Bắt đầu đoạn lệnh Phương thức public static void main(String args[]) main System.out.print("Hello Class"); Xuất ra Console thông báo Kết thúc đoạn lệnh

Viết và thực thi chương trình Hello World (tt)

Biên dịch: dùng chương trình javac

C:\> javac HelloWorld.java

Biên dịch thành công tạo ra tập tin có đuôi .class (HelloWorld.class)

• Thông dịch (thực thi): dùng chương trình java

C:\> java HelloWorld

Lưu ý: Phải khai báo đường dẫn chỉ đến thư mục cài đặt java, và thư mục chứa các class cần thực thi

Ví dụ: C:\> set path=C:\jdk1.5\bin\

C:\> set classpath = D:\ThucHanhJava\BT1\

Môi trường, công cụ

- Môi trường phát triển và thực thi JDK
   (http://www.oracle.com/technetwork/java/javase/downloads/index.html)
- IDE (Integrated Development Environment)
  - ✓ NetBeans
  - ✓ Eclipse
  - ✓ Jcreator
  - √ Jbuilder
  - **√** ...

Thực hành

- Cài đặt JDK
- Cài đặt Eclipse, Netbean.
- Viết và thực thi chương trình HelloWorld dùng công cụ soạn thảo
   Notepad.
- Làm quen với môi trường phát triển NetBean, Eclipse, JCreator.
- Viết và thực thi chương trình HelloWorld dùng công cụ NetBean,
   Eclipse, JCreator.
- Tìm hiểu cách sử dụng jdk document để tra cứu.

CĂN BẢN VỀ NGÔN NGỮ JAVA

NỘI DUNG

- Biến & Hằng
- Kiểu dữ liệu (kiểu cơ sở, kiểu tham chiếu)
- Toán tử, biểu thức
- Các cấu trúc điều khiển (chọn, rẽ nhánh, lặp)
- Lớp bao kiểu cơ sở

Biển

- Biến là một vùng nhớ lưu các giá trị của chương trình
- Mỗi biến gắn với 1 kiểu dữ liệu và 1 định danh duy nhất là tên biến
- Tên biến phân biệt chữ hoa và chữ thường. Tên biến bắt đầu bằng 1 dấu _,
  \$, hay 1 ký tự, không được bắt đầu bằng 1 ký số.

Khai báo

```
<kiểu dữ liệu> <tên biến>;
<kiểu dữ liệu> <tên biến> = <giá trị>;
```

Gán giá trị

```
<tên biến> = <giá trị>;
```

Phân loại biển

Biến trong Java có 2 loại: member varible và local variable.

Member

- Không cần khởi tạo giá trị (được tự động gán giá trị mặc định)
- Được khai báo là thành phần của lớp

Local

- Bắt buộc phải khởi tạo giá trị trước khi sử dụng (nếu không sẽ tạo ra lỗi khi biên dịch)
- Được khai báo trong một phương thức
- Đặt tên: Viết hoa chữ cái đầu tiên các từ (SoLuongNhanVien, HoTen, NgaySinh,...)

Hằng

- Là một giá trị **bất biến** trong chương trình
- Tên đặt: Viết hoa tất cả các kí tự (NUMER_OF_MEMBER, PI,...)
- Được khai báo dùng từ khóa **final**, và thường dùng tiếp vĩ ngữ đối với các hằng số (I, L, d, D, f, F) nhằm chỉ rõ kiểu dữ liệu
- Ví dụ:

final int x = 10; // khai báo hằng số nguyên x = 10

final long y = 20L; // khai báo hằng số long y = 20

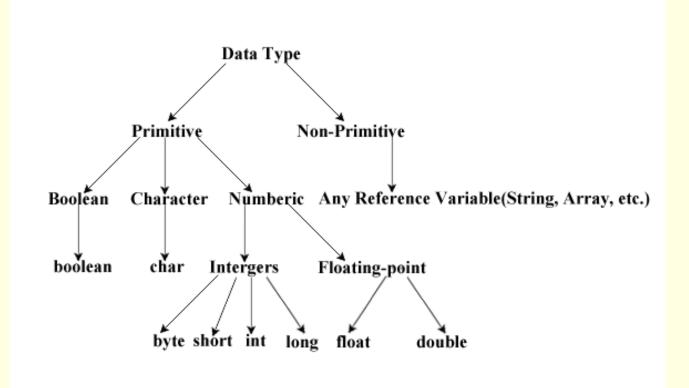
- Hằng ký tự: đặt giữa cặp nháy đơn "
- Hằng chuỗi: là một dãy ký tự đặt giữa cặp nháy đôi ""

Hằng ký tự đặc biệt

Ký tự	Ý nghĩa
\b	Xóa lùi (BackSpace)
\t	Tab
\n	Xuống hàng
\r	Dấu enter
\"	Nháy kép
\'	Nháy đơn
\\	\
\f	Đẩy trang
\uxxxx	Ký tự unicode

Kiểu dữ liệu

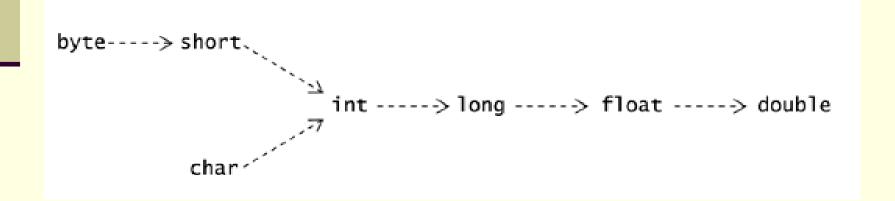
- Kiểu dữ liệu cơ sở (primitive data type)
- Kiểu dữ liệu tham chiếu (reference data type)

Kiểu	Kích thước (bits)	Giá trị	Giá trị mặc định
boolean	[Note: The representation of a boolean is specific to the Java Virtual Machine on each computer platform.]	true và false	false
char	16	'\u0000' to '\uFFFF' (0 to 65535)	null
byte	8	$-128 \text{ to } +127$ ($-2^7 \text{ to } 2^7 - 1$)	0
short	16	$-32,768$ to $+32,767$ (-2^{15} to $2^{15} - 1$)	0
int	32	$-2,147,483,648$ to $+2,147,483,647$ $(-2^{31} \text{ to } 2^{31} - 1)$	0
long	64	-9,223,372,036,854,775,808 to +9,223,372,036,854,775,807 (-263 to 263 – 1)	OI
float	32	1.40129846432481707e-45 to 3.4028234663852886E+38	0.0f
double	64	4.94065645841246544e-324 to 1.7976931348623157E+308	0.0d

Chi tiết: docs.oracle.com/javase/tutorial/java/nutsandbolts/datatypes.html

- Chuyển đổi kiểu dữ liệu: khi có sự không tương thích về kiểu dữ liệu (gán, tính toán biểu thức, truyền đối số gọi phương thức)
  - $\checkmark$ Chuyển kiểu hẹp (lớn $\rightarrow$ nhỏ): *cần ép kiếp*
    - <tên biến 2> = (kiểu dữ liệu) <tên biến 1>;
  - ✓ Chuyển kiểu rộng (nhỏ $\rightarrow$ lớn): tự động chuyển

Lưu ý

- 1. Không thể chuyển đổi giữa kiểu boolean với int và ngược lại.
- 2. Nếu 1 toán hạng kiểu double thì

"Toán hạng kia chuyển thành double"

Nếu 1 toán hạng kiểu float thì

"Toán hạng kia chuyển thành float"

Nếu 1 toán hạng kiểu long thì

"Toán hạng kia chuyển thành long"

Ngược lại "Tất cả chuyển thành int để tính toán"

Ví dụ minh họa

- 1. byte x = 5;
- 2. byte y = 10;
- 3. byte z = x + y;

Chương trình có lỗi ko???

// Dòng lệnh thứ 3 báo lỗi chuyển kiểu cần sửa lại // byte z = (byte) (x + y);

Khai báo biển tham chiếu

<Kiểu đối tượng> <biến ĐT>;

Khởi tạo đối tượng

<Kiểu đối tượng> <biển ĐT> = new <Kiểu đối tượng>;

Truy xuất thành phần đối tượng

thuộc tính>

hiến ĐT>.
<phương thức>

Kiểu mảng

- ✓ Mảng là tập hợp các phần tử có cùng tên và cùng kiểu dữ liệu.
- ✓ Mỗi phần tử được truy xuất thông qua chỉ số
- · Khai báo mảng

```
<kiểu dữ liệu>[] <tên mảng>; // mảng 1 chiều
<kiểu dữ liệu> <tên mảng>[]; // mảng 1 chiều
<kiểu dữ liệu>[][] <tên mảng>; // mảng 2 chiều
<kiểu dữ liệu> <tên mảng>[][]; // mảng 2 chiều
```

Khởi tạo

```
int arrInt[] = \{1, 2, 3\};
char arrChar[] = {'a', 'b', 'c'};
String arrString[] = {"ABC", "EFG", "GHI"};
int[][] 2dimensionArrInt =
        {16, 3, 2},
        {5, 10, 11, 8},
        {9, 6, 7, 12},
        {4}
};
```

Arrays class

```
java.util.Arrays

public static int binarySearch(Object[] a, Object key)

public static boolean equals(long[] a, long[] a2)

public static void fill(int[] a, int val)

public static void sort(Object[] a)
```

Cấp phát & truy cập mảng

```
int [] arrInt = new int[100];
int arrInt[100]; // Khai báo này trong Java sẽ bị báo lỗi
Chỉ số mảng n phần tử: từ 0 đến n-1
```

Mảng có số phần từ bằng 0

```
Int [] arrInt=new int[0];
```

Array Copying

```
int[] arr2= Arrays.copyOf( arr1, size);
```

In mang: arrInt.toString();

• Kiểu enum

```
enum Size { SMALL, MEDIUM, LARGE, EXTRA_LARGE };
Size s = Size.MEDIUM;
switch(s)
       case SMALL:
       case MEDIUM:
```

String

- Chuỗi các kí tự Unicode
- '==' kiểm tra 2 String có cùng địa chỉ → str1.equals(str2);
- null vs length = 0
- Code unit
- StringBuilder (String vs StringBuilder:
   https://www.geeksforgeeks.org/c-sharp-string-vs-stringbuilder/)

String

```
String s1 = "Hello";
String s2 = "Hello";
String s3 = s1;
String s4 = new String("Hello");
String s5 = new String("Hello");
s1 == s1; // true
s1 == s2; // true
s1 == s3; // true
s1 == s4; // false
s4 == s5; // false
```

Modifier Types

Access Control Modifiers

- default
- private
- public
- protected

Non Access Modifiers

- static
- final
- abstract
- synchronized

Toán tử, biểu thức

• Toán tử số học

Toán tử	Ý nghĩa
+	Cộng
_	Trừ
*	Nhân
/	Chia nguyên
%	Chia dư
++	Tăng 1
	Giảm 1

• Phép toán trên bit

Toán tử	Ý nghĩa
&	AND
	OR
^	XOR
<<	Dịch trái
>>	Dịch phải
~	Bù bit

• Toán tử quan hệ & logic

Toán tử	Ý nghĩa
==	So sánh bằng
!=	So sánh khác
>	So sánh lớn hơn
<	So sánh nhỏ hơn
>=	So sánh lớn hơn hay bằng
<=	So sánh nhỏ hơn hay bằng
	OR (biểu thức logic)
&&	AND (biểu thức logic)
!	NOT (biểu thức logic)

• Toán tử gán

Toán tử	Ví dụ	Ý nghĩa
=	a = b	gán a = b
+=	a += 5	a = a + 5
-=	b -= 10	b = b - 10
*=	c *= 3	c = c * 3
/=	d /= 2	d = d/2
%=	e %= 4	e = e % 4

Độ ưu tiên

Operators	Associativity
[] . () (method call)	Left to right
! ~ ++ + (unary) - (unary) () (cast) new	Right to left
* / %	Left to right
+ -	Left to right
«»»»	Left to right
< <= > >= instanceof	Left to right
== !=	Left to right
&	Left to right
٨	Left to right
I	Left to right
88	Left to right
II	Left to right
?:	Right to left
= += -= *= /= %= &= = ^= <<= >>=	Right to left

Toán tử điều kiện

```
Ví dụ:

int \ x = 10;

int \ y = 20;

int \ Z = (x < y) ? 30 : 40;

// Kết \ quả \ z = 30 \ do \ biểu \ thức \ (x < y) \ là \ đúng.
```

Cú pháp: <điều kiện> ? <biểu thức 1> : < biểu thức 2>

• Cấu trúc switch ... case switch (<biến>) { case < giátri_1>: <khối_lệnh_1>; break; case < giátri_n>: <khối_lệnh_n>; break; default: <khối lệnh default>; }

- Cấu trúc lặp
  - **Dạng 1:** *while* (*<điều_kiện_lặp>*) {...}
  - Dạng 2: do {...

```
} while (điều_kiện);
```

- Dạng 3: for (khởi_tạo_biến_đếm;đk_lặp;tăng_biến) {...}
- Dang 4 (từ Java 5)

```
int arr[]={1, 2, 3};
for( int i: arr){....}
```

Cấu trúc lệnh nhảy jump: dùng kết hợp nhãn (label) với từ khóa
 break và continue để thay thế cho lệnh goto (trong C).

```
Ví dụ:
    label:
   for (...) {
        for (...) {
                 if (<biểu thức điều kiện>)
                          break label;
                 else
                          continue label;
```

Input

Lớp java.util.Scanner

public boolean

public byte

public byte

public double

public float

public int

public int

public String

public long

public long

public short

public short

nextBoolean() Details

nextByte() Details

nextByte(int radix) Details

nextDouble() Details

nextFloat() Details

nextInt() Details

nextInt(int radix) Details

nextLine() Details

nextLong() Details

nextLong(int radix) Details

nextShort() Details

nextShort(int radix) Details

Input

```
Scanner in = new Scanner(System.in);

System.out.print("What is your name? ");

String name = in.nextLine();

System.out.print("How old are you? ");

int age = in.nextInt();
```

Output

```
System.out.print(...);
System.out.println(...);
System.out.printf(...);
```

Output

printf

Conversion character	Туре	Example
d	Decimal integer	159
x	Hexadecimal integer	9f
0	Octal integer	237
f	Fixed-point floating-point	15.9
e	Exponential floating-point	1.59e+01
9	General floating-point (the shorter of e and f)	_
a	Hexadecimal floating-point	0x1.fccdp3
S	String	Hello
c	Character	Н
b	boolean	true
h	Hash code	42628b2
tx	Date and time	See Table 3.7
%	The percent symbol	%
n	The platform-dependent line separator	_

Output

printf flags

Flag	Purpose	Example
+	Prints sign for positive and negative numbers	+3333.33
space	Adds a space before positive numbers	3333.33
0	Adds leading zeroes	003333.33
~~,~~	Left-justifies field	3333.33
(	Encloses negative numbers in parentheses	(3333.33)
,	Adds group separators	3,333.33
# (for f format)	Always includes a decimal point	3,333.
# (for x or o format)	Adds 0x or 0 prefix	0xcafe
\$	Specifies the index of the argument to be formatted; for example, %15d %15x prints the first argument in decimal and hexadecimal	159 9F
<	Formats the same value as the previous specification; for example, % xx prints the same number in decimal and hexadecimal	159 9F

Lớp bao kiểu dữ liệu

Data type	Wrapper Class (java.lang.*)	Ghi chú
boolean	Boolean	- Gói (package): chứa
byte	Byte	nhóm nhiều class. - Ngoài các Wrapper
short	Short	Class, gói java.lang còn
char	Character	cung cấp các lớp nền tảng cho việc thiết kế ngôn ngữ
int	Integer	java như: String, Math,
long	Long	
float	Float	
double	Double	

Tại sao cần lớp bao kiểu dữ liệu???

- Chuyển kiểu số (primitive) thành kiểu object hỗ trợ việc truyền tham chiếu cho phương thức
- Trong Java hầu hết đều là lớp (sự tương thích)
- Các cấu trúc trong Collection (Array, Vector,...) chỉ thao tác trên các biến là đối tượng
- Chỉ các đối tượng mới được hỗ trợ đồng bộ (đa luồng)

Bài tập

- 1.Viết và chạy chương trình xuất ra dòng "Hello World" với Java (bằng notepad và IDE)
- 2. Giải phương trình bậc hai ax2 + bx + c = 0.
- 3.Nhập n số nguyên. Hãy sắp xếp giá trị của các số nguyên này theo thứ tự tăng dần.
- 4. Nhập vào tháng và năm. Cho biết tháng đó có bao nhiều ngày.

Bài tập

- 5. Viết chương trình quản lý một dãy số nguyên gồm các tính năng: nhập, xuất dãy; cho phép thêm, xóa, sửa các số trong dãy; sắp xếp dãy số tăng dần; tính giá trị trung bình của dãy và cho biết phần tử nào gần với giá trị trung bình nhất.
- 6. Viết chương trình xuất ra lịch của một năm (do người dùng nhập vào) 7. Viết chương trình nhập vào mảng phân số(n phần tử) và xuất ra phân số nhỏ nhất, lớn nhất của mảng vừa nhập.

Câu hỏi ôn tập

- 1.Các loại biến trong Java là gì? Khác nhau giữa chúng?
- 2. Java có mấy kiểu dữ liệu cơ sở? Gồm những kiểu nào? String có phải là kiểu dữ liệu cơ sở?
- 3. Giá trị mặc định của các biến (member) thuộc kiểu dữ liệu cơ sở là gì?
- 4. Những kiểu tham chiếu trong Java là gì? Kể tên?
- 5. Cách khai báo mảng có mấy cách? Gồm những cách nào?
- 6.Cách nhập, xuất dữ liệu với màn hình console là gì?
- 7.Lớp bao (wrapper class) nhằm để làm gì?

QA???